

Reis Senior Dierenartsen naar Schotland van 20 t/m 27 mei 2018

Het verslag is van de hand van Hennie Hadderingh en het addendum komt van Hein Schrama.

Foto's: Jan Peelen, Hennie Hadderingh, Nanny Venselaar.

Zondag 20 mei 2018

Om half twaalf vertrokken 37 dierenartsen/partners van Schiphol met bestemming het vliegveld van Edinburgh. Daar werden we opgewacht door Tine Beulink en Frans Sluyters, terwijl Henk van Dam nog bezig was de vorige groep weg te brengen. Bij de bus werden we ontvangen door de in kilt geklede Andy, onze chauffeur voor de komende week.

Onze trotse busdriver Andy

Nadat ze iedereen welkom geheten had deelde Tine mee dat Emmy, medelid van de commissie reizen, er door ziekte helaas niet bij kon zijn.

Na een stop om de belegde broodjes op te eten was het eerste doel de stad Glasgow. We bezochten de dertiende-eeuwse, gotische kathedraal en het oudste huis van Glasgow, dat in 1471 gebouwd is.

Vervolgens hebben we rond kunnen kijken in Kelvingrove Art Gallery en Museum. In de centrale hal werd orgel gespeeld en zaten veel mensen op de binnenterrasjes zondagmiddag te houden. Van het museum hebben de meesten van ons alleen het natuurhistorische deel bekeken.

De bus werd vlak bij St Georgesquare geparkeerd en we mochten anderhalf uur loslopen. De één ging een koffietent binnen, de ander wandelde uitgebreid door Buchananstreet met alle winkels en met o.a. een straatschilder en musici, waaronder een heel jonge doedelzakspeler.

Rita Huige vertelde ons in de bus over de Schotse vlaggen. De blauwe vlag met het witte andreaskruis (Saltire), die ook terug te zien is in de vlag van Groot Brittannië en de gele vlag met de rode leeuw. De overnachting was in het Golden Lion hotel in Stirling. Het hotel had een oude uitstraling, was gezellig, het eten was goed met aardige keuze aan gerechten en met wijn uit een doos van Henk.

Maandag.

Om 7 uur ontbijten en om 8 uur vertrekken.

Langs de wegen was veel geel te zien. Dit keer geen narcissen, maar koolzaadvelden, zolang we nog wat dichterbij de buurt van Edinburgh waren. Verderop was het geel vooral gaspeldoorn, laag langs de bermen en op de hellingen.

Brem of gaspeldoorn een eeuwige discussie.....

Op de voorste bank werd steeds een plek vrij gehouden voor wie iets te vertellen had. Bij vorige reizen, en ook bij de eerste Schotlandreis was 's ochtends eerst het woord aan vogelaar Ed ter Laak, die besprak welke vogels de vorige dag gezien en gehoord waren. In onze groep was geen vogelkenner aanwezig.

Henk was nu de eerste spreker en in verband met 17 nieuwe deelnemers vertelde hij iets over zichzelf. Na zijn opleiding in Wageningen had hij enkele jaren verschillende baantjes, o.a. als adviseur in Oost-Europa. Daarna ging hij zelf reizen organiseren naar Oost-Europa en Denemarken, vooral ter oriëntatie voor mogelijke emigranten. Geleidelijk organiseerde hij allerlei agrarische studiereizen. Nu gaat het om zo'n 20 reizen per jaar, die hij allemaal zelf begeleid. Zijn vrouw Froukje doet de organisatie, de administratie en ook het boeken van hotels en vervoer.

We bezochten het Moredun Research Center in het Pentlands Sciencepark, dat ten zuiden van Edinburgh ligt. Vroeger was het instituut en de universiteit een wijk in Edinburgh. Alles werd te klein en de grond was daar te duur, daarom is buiten de stad nieuw gebouwd. Zoals de faculteit Diergeneeskunde van de Biltstraat naar de Uithof is verhuisd.

De groep van de eerste reis had een rondleiding gehad, maar wegens bezuinigingen was er voor ons geen rondleider. Wij werden nadat we ontvangen waren met koffie en een versnapering, beziggehouden met enkele lezingen.

Lifelong learning van uit een intrinsieke behoefte. Of toch om de CKRD Credits ?

Ruth Zadoks, een Nederlands dierenarts, zit in de directie van het instituut. Na haar studie in Utrecht had ze eerst in de USA en in Groot Brittannië als onderzoeker gewerkt. Zij vertelde over algemene activiteiten van het instituut: bestudering van infectie ziekten van vee. Ook voedselveiligheid heeft aandacht, waarbij werd opgemerkt dat whisky en voedselveiligheid een goede combinatie vormen. Zo gaan ook zalm en whisky als exportproducten goed samen

Karen Stevenson over de diagnostiek van paratbc. Philip Skuce over verschillende aspecten van leverbot. Frank Katzer over protozoaire parasieten die veterinaire en voor de humane gezondheid van belang zijn, o.a. over toxoplasma.

Philip zei dat het vorige week de eerste keer in zijn leven was dat hij bedankt werd met gezang. Hij kon toen zo snel geen foto maken, maar hij hoopte dat nu te kunnen doen. Wij konden hem niet teleurstellen en na dat Tine de sprekers als dank een schilderijtje had aangeboden hebben we "ja dat voelen wij" voor ze gezongen.

Rita bleek over veel kennis van Schotland te beschikken. Als voorbereiding op het bezoek aan de doedelzakfabriek beschreef ze de geschiedenis van de doedelzak. Ze zijn al vanaf het jaar 600 bekend en ze waren vooral van belang voor de militairen bij de oorlogen tussen clans.

Na aankomst bij de doedelzakfabriek werd er naast de bus eerst geluncht. Zoals gebruikelijk bij deze reizen met stokbrood en kaas, ham, sla, komkommer en tomaten en nog allerlei andere broodbelegels. Met daarbij een beker melk, chocolade melk of karnemelk. Soms was er tot slot nog een bekertje wijn.

In het winkeltje bij de Mc Callum fabriek werden de nodige foto's gemaakt van hoofden boven de uitgestalde Schotse tenues. We werden uitgebreid rondgeleid in de fabriek. De pijpen worden gemaakt van zwart Afrikaans hout, van plastic dat op ivoor lijkt of van zwart plastic. Nauwkeurige computergestuurde machines maken de mooiste decoraties op aluminium, zilver of goud.

Behalve uiterlijke kenmerken (en de prijs) zijn alle doedelzakken hetzelfde. Een pijp om lucht in de zak te blazen, meerdere pijpen bovenop vormen de grondtonen en één pijp wordt als een blokfluit bespeeld voor de melodie. Tot slot van het bezoek speelde een medewerker een aardig deuntje op een doedelzak.

Ons hotel lag op een schiereiland, dat we per veerboot konden bereiken. Het was een prachtige overtocht. Wel een beetje overschaduwd doordat er iemand met erg slechte gezondheidstoestand aan boord was. Met name Kees de Waal verleende bijstand en stimuleerde de begeleiders van de patiënt een ambulance te bellen. Gelukkig zagen kort nadat we de overkant bereikt hadden een ambulance komen. Het Argyll Hotel in Dunoon waar we overnachtten, lag prachtig aan de baai. Hein Schrama deed tijdens diner zijn voordracht op rijm over 'de generaal'. En verhaal dat diverse collega's kenden omdat het vroeger ook door éne Piet Leijdekkers werd gedeclameerd. De voordracht volgt aan het eind van dit verslag.

Na het diner was er een gitarist en zangeres en werd het een uitbundig dans feest, waarbij met name Hylke Jorritsma, Fons van Sundert en Siebe Henstra onvermoeibaar bleken.

De dansavond in hotel Fawltly Towers

Dinsdag

Froukje van Dam had het hotel gevraagd of ze een lift en een bar hadden. Het hotel had toen geconcludeerd dat het om oudere mensen ging die je met een leuk muziekje prima de hele avond in het hotel kon houden.

Tijdens de busreis was de stoel voorin de bus weer vrij voor sprekers. Anton van Ingen beschreef waarom hij in het verleden graag een kilt had willen hebben. Fons vertelde hoe hij er in geslaagd was paniek in een kippenhok te veroorzaken. Frans vertelde hoe hij in de diergeneeskunde terecht gekomen was. En heel veel meer verhalen, anekdotes en herinneringen kwamen voorbij. We hadden inmiddels Loch Lomond bereikt. Rita had gezorgd dat we de Loch Lomond Song op papier erbij hadden, zodat tijdens

de rit langs het Loch een passend lied aangeheven kon worden. Op een parkeerplaats hielden we een koffiestop. Deze keer was er zelfs whisky voor in de koffie.

Weer in de bus vertelde Rita over massacre in Glen Coe en liet ze een lied over Glen Coe zingen.

In het centrum van Fort William konden bij een supermarkt de boodschappen gedaan worden. De picknickplek aan het water was wat winderig, maar in de luwte van een muurtje was het wel te doen. Na lunch gingen we naar de Ben Nevis destilleerderij. Water met gerst wordt verhit, het moutproces. De suikers worden eruit gehaald, de rest is geschikt als veevoer. Na toevoeging van gist ontstaat een 8% alcohol houdend product. Na de destillatie gaat het eindproduct in vaten om in 4-5 jaar te rijpen tot whisky met 40% alcohol. We bekeken bij Splean Bridge een monument, het commando memorial, ter ere van de Britse commando's en omgekomen soldaten.

De route leidde verder langs Loch Lochy en Loch Ness, onderdelen van het Caledonian Canal.

Langs de weg zagen we edelherten in de bosjes lopen, grenzend aan een afgesloten terrein. Het hek was dicht, maar niet op slot. Henk opende het hek en we reden het terrein op. Op dat terrein stonden veel caravans en bouwketen. Henk inspecteerde op zoek naar de eigenaar van de herten de bouwketen, maar trof daar niemand aan. Hij zette door en wist bij een auto de eigenaar van het terrein en de herten aan te spreken en naar de bus te krijgen.

Het kostte moeite de man mee te krijgen; "met poort dicht ga je niet zomaar naar binnen".

De herten had hij voor de verkoop, voor jacht en voor fok. Hij vertelde ook over de Soay schapen die in ver afgelegen gebieden lopen. Die hebben nooit pootproblemen en de vacht valt uit, dus ze hoeven niet geschoren te worden. Ze krijgen meestal maar 1 lam en er zijn zelden geboorteproblemen. Onderweg stopten we nog even om Urquhart Castle, een oude ruïne, van bovenaf te kunnen bekijken.

Siebe Henstra gaf alvast wat informatie over de morgen te bezoeken dierenartsen op Skye.

Siebe heeft in Afrika gewerkt i.v.m. veepest na zijn afstuderen in 1962. Daarna werkte hij als practicus. Via de schapenhouderij kwam hij in contact met Elizabeth Pearce, waar we morgen heen gaan. Hij is eerder bij haar op Skye geweest, heeft altijd contact gehouden, maar het is lang geleden dat hij er voor het laatst was.

Urquhart Castle

Op een helling zagen we een kudde Lakenvelders lopen en later een enkele blaarkop. En heel veel schapen, de meeste met maar 1 lam.

We kwamen om 7 uur aan bij het Ben Wyvis Hotel in Strathpeffer en moesten toen meteen aan tafel.

Na eten werd een gezellige grote kring gevormd en werd er met een glaasje heel wat afgepraat.

Het hotel het was een mooi klassiek gebouw, met kamers van een wisselende kwaliteit. Rond het hotel was een mooi park met grote oude bomen.

Woensdag

Onderweg naar Kyle gingen we langs bij Hilde die de herten bijvoert. Ze komen als regel naar haar toe. Helaas nu niet. Een specht had de stroomtoevoer kapot gemaakt en door de generator werden de herten afgeschrikt. We zagen ze alleen in de verte.

Hein Schrama vertelde over de activiteiten van het Veterinair Historisch Genootschap (VHG) waar hij voorzitter van is. Over bijeenkomsten die worden gehouden en over de cahiers die worden uitgegeven.

Bij het eilandje met het kasteel Eilean Donan blijken de parkeerplaatsen voor bussen gereserveerd te zijn. Zonder reservering mochten wij er maximaal 15 minuten staan. Net genoeg voor de koffie en om te kijken naar het eilandje en de brug naar het kasteel en ook te luisteren naar de doedelzakspeler naast de parkeerplaats.

Vervolgens gingen we de brug over die Skye met het vaste land verbindt. Rita vertelt de achtergrond van "The Skye Boat Song". Die gaat over de ontsnapping van Bonnie Prince Charlie naar Skye na zijn nederlaag bij de slag van Culloden in 1746.

In Portree konden we even rond kijken, terwijl Henk met enkele secondanten de boodschappen voor de lunch deed. Die lunch werd genoten op het terras van het contact van Siebe, bij de dierenartsen Elizabeth en John Pearce

Het terras waar de whisky goed smaakte !

Een huis bovenaan de helling naar een vallei, met in het weilandje er achter een drietal koeien. En direct achter het terras een groepje kippen die graag een hapje mee aten van ons stokbrood. Onze

uitgebreide lunch werd door de gastvrouw aangevuld met 3 flessen whisky, waarvan ruimschoots gebruik werd gemaakt. Siebe bedankte Elizabeth met een kaasje, stroopwafels en kussen. Vanaf Portree reden we nog een stukje naar het noorden evenwijdig aan de oostkust. O.a. langs de Old man of Storr, een rotsformatie die de suggestie wekt van een man die op z'n rug ligt.

Een vrolijk weerzien!

Hier en daar liepen schapen op de weg waaronder eentje met twee heel jonge lammetjes. In de velden langs de weg werd nog turf gestoken. Dat kan zijn als brandstof, maar ook wel voor gebruik als potgrond.

Het noordelijkste punt dat we bereikten was bij Staffin, waar we de Kiltrock konden bekijken. Klippen die ongeveer 35 m verticaal uit de zee oprijzen in de vorm van een kilt.

Een klein stukje terug volgen we een pad dat langs een ravijn naar de kust loopt waarna we konden afdalen naar een klif met een uitzichtpunt. In de diepte waren wat ruïnes te zien en er liepen schapen met lammeren op de hellingen. Scottisch Blackface schapen redden zich hier goed.

De rest van de rit hield Jan van Riel ons bezig met een verhaal over het gilde in Brabant.

Weer terug op het vaste land hielden we een sanitaire stop, terwijl Henk ijsjes voor ons haalde.

Weer in bus besprak Rita de schotse taal, d.w.z. het Engels met schots accent. In het verleden is er invloed van de Romeinen en van de Vikingen. Daarnaast is er de oude keltische taal Gaelic, dat nog heel beperkt gesproken wordt. Er zijn ook allerlei eigen schotse woorden, zoals tartan, de geruite, wollen stof, waar de Schotse kilt van wordt gemaakt. Elke ruit hoorde bij een bepaalde Schotse Clan en die ruiten mogen dan ook alleen gedragen worden door clanleden. Voor de rest staat het iedereen vrij te dragen wat hij zelf mooi vindt. Met hulp van Andy horen we nog meer over de Schotse klederdracht. Onderweg terug naar het hotel schonk Henk nog een wijntje en hoorden we nog wat moppen en anekdotes. We zagen meerdere groepen herten langs de weg. Die bleven staan bij langsrijdend verkeer, maar gingen weg als bus stilstaat. Ze weten dat uit een stilstaande bus die man in het rode jasje kan komen.

Waar is de man met het rode jasje ?

Tine belde elke dag met Emmy en bracht regelmatig verslag uit. Uiteraard stuurden we een kaart met ons allen als afzenders naar Emmy.

Donderdag

Het vertrek was pas om 9 uur. Henk kon het niet laten om bij de veemarkthal te stoppen, al was er helemaal geen markt. De Dingwall en Highland Market. Er stond een mooi beeld van een man met stier en hond, dat we even op camera moesten vast leggen.

Intussen had Henk iemand te pakken die ondanks dat hij dat liever niet wilde, voorin de bus voor ons een praatje ging houden. Het is nu een heel rustige tijd maar vooral in augustus is er heel veel handel, lammeren en kalveren.

Er komen grote aantallen dieren van allerlei herkomst bij elkaar.

De marktmedewerker had dan ook nogal wat moeite met een vraag over de hygiëne en het voorkomen van infecties. Hij maakte er een aardig verhaal van over het uit elkaar houden van groepen dieren in de hal. In Nederland hebben we dergelijke veemarkten niet meer in verband met infectie ziekten. Leo legde als infectieziekte het verhaal over miltvuur voor. Op het onbewoond eiland Gruinard werd onderzoek naar miltvuur gedaan. De miltvuurbesmetting op dit eiland heeft men nooit meer weg kunnen krijgen en ook nu is het eiland nog steeds ontoegankelijk.

In Inverness mochten we een uurtje loslopen. Een deel ging naar de Kiltmaker, een mooie zaak met allerlei Schotse artikelen. Een deel van onze groep zat lekker op een terras voor de koffie. Naast de bus stond Henk met koffie en in de nabijheid zaten verschillende mensen op een muurtje met de koffie van Henk.

De meesten waren op tijd terug. Enkelen kwamen te laat waaronder Frans. Hij dacht dat het 11.15 was in plaats van 10.50 uur. Vorige week was hij ook al te laat, met als excuus dat zijn gehoor niet zo goed is.

Frans vertelde een indianenverhaal over zijn belevenissen met Sinie Oude Hengel bij een Congres in Harrogate. Ze wilden zonder betalen een kerk of klooster bezoeken en klommen daarom over een hek. De verhalen voorin de bus gaan verder. Leo van Leengoed over miltvuur en Jan van Riel over afstammingsonderzoek bij zeldzame huisdierrassen en Hans over de teelt van mosselen.

Onze route liep oostelijk van Inverness verder. Hier is er veel akkerbouw, aardappel, koolzaad, mogelijk mais onder plastic en ook aardbeien en bessen. Ook zijn er hier melkveebedrijven. Langs de kant zagen we een perceel met stro. Daar zaten mogelijk wortels van vorig jaar onder. Die zijn de hele winter opgeslagen geweest onder de grond aangezien er geen koelhuis is.

De weg liep daarna door een bosgebied met veel dennen en ook sparren. Vervolgens reden we in een brede vallei met gras en heide, en allerlei tinten bruin en geel. In dit Nationale Park, genoemd naar de bergketen Cairn Gorms heerst een poolklimaat door de aaneengesloten bergen en relatief hoog gelegen dalen. Drie grote vogels vlogen met ons mee, de meningen verschilden over wat voor vogels het waren. Waarschijnlijk ganzen. We misten Ed, of een andere vogelaar.

Een mooie locatie voor een sanitaire stop was bij de restanten van een fraaie oude boogbrug. Carrbridge old packhorse bridge is in 1717 is gebouwd en is de oudste stenen brug in de Highlands. Het nabij gelegen restaurant ontving gasten heel vriendelijk, ook als die gasten uitsluitend komen om van het toilet gebruik te maken.

Onderweg naar de rendieren wierp Frans de vraag op: Waarom heeft Rudolf een rode neus.

Anton van Ingen had een antwoord. Jan Groot Roesink had rendieren die hij bij kerstmarkten liet optreden. Toen er eentje gecastreerd moest worden, had de eigenaar die gemerkt door met een stift de neus van dat rendier rood te kleuren.

Leo had een geloofwaardiger reden. Bij een beeld als een verkoudheid bij rendieren kunnen ze een rode neus krijgen. Dit is het gevolg van een infectie met larven van de vlieg *Hypoderma tarandi*.

We hielden de picknick bij een parkeerstrookje met picknickplaats langs de weg. We maakten dankbaar gebruik van de aanwezige picknicktafels. Henk had z'n vertrouwde picknicktafel natuurlijk niet mee kunnen nemen en had een eenvoudig inklaptafeltje gekocht. De broodjes smeren en beleggen ging er prima op, maar de tafel was wat te wankel voor de drankjes.

Aan de overkant van de weg lagen enkele stieren behoorlijk lui te zijn, totdat eentje zich oprichtte om zich in volle glorie door Jan Peelen. te laten fotograferen.

Daarna ging het verder naar Aviemore voor de rendieren. Rita: Vroeger kwamen rendieren voor in Schotland, maar ze zijn uitgestorven o.a. door overbejaging. Er is verschillende keren geprobeerd ze te herintroduceren, maar dat mislukte steeds. Tot er in 1952 rendieren uit Zweden en Noorwegen werden geïmporteerd. Deze vormen nu de The Cairngorm Reindeer Herd. Ongeveer 150 rendieren lopen vrij

over een groot gebied in de Cairngorm Mountains.

Terwijl we wachtten om het rendierpark te bezoeken werd alvast de bestelling voor het diner opgenomen. Andy noemde de gerechten op die er als voor- hoofd- en nagerecht op het menu stonden. Het tellen lukte niet in één keer goed, maar uiteindelijk kon de bestelling worden doorgegeven aan het hotel. Het wat kleinere hotel wilde graag van te voren weten wat er die avond geserveerd moest worden.

De minst mobiele deelnemers bleven achter, maar het grootste deel van de groep maakte de pittige wandeling naar de rendieren. Twee gidsen gingen mee en zorgden dat ze bij de start van de wandeling hun zakken voer voor een deel hadden overgedragen aan deelnemers aan de excursie. Zo liep van onze groep Fons met een grote zak.

Het was prachtig boven op de weiden. In het eerste deel liepen vrouwtjes met kalfjes van verschillende leeftijden. Een kalfje bleef alleen achter terwijl wij als groep tussen het kalf en de moeder in stonden. Na enige aarzeling nam het kalf toch de beslissing voor die groep mensen langs naar moeder te rennen. Een ander achtergebleven kalf werd door de moeder weer bijgehaald.

Een stukje verderop was een weide met een gemengde groep volwassen dieren. Hoewel er voldoende voedsel te vinden was kwamen deze dieren toch graag naar de mensen toe om gevoerd te worden. Ze aten met graagte het voer uit de hand.

Bij het informatiecentrum waren de toiletten al gesloten. Voor de mannen geen probleem, maar noodgedwongen maakten ook diverse vrouwen uit het gezelschap gebruik van het grote toilet dat de vrije natuur bood.

Onderweg naar het hotel reden we weer door een hoogvlakte met hier en daar een berg met sneeuw. En we zagen weer koppels edelherten.

We overnachtten in Dunkeld in het Milton Birnam Hotel. Andy bleek naast chauffeur ook een prima ober te zijn, die zich bij het diner nuttig maakte door de wijn in te schenken.

Vrijdag

De dag begon om half zeven met een ochtendwandeling. Ongeveer de helft van het gezelschap wandelde mee naar de Hermitage, een waterval. Even over achten waren we weer terug.

Het leek eerst dat het ontbijt bestond uit wat pap en yoghurt en toast met hooguit wat jam. Maar na enige tijd verscheen er voor ieder een bordje met een warm Schots ontbijt. Gebakken eitje, bacon, een worstje en bonen in tomatensaus. Lang niet iedereen at z'n bordje leeg.

Henk paste er niet meer bij in het hotel en overnachtte in een BB. Hij zet de koffie altijd door kokend water met koffie in de thermos-tank te doen. Tijdens de busrit wordt dit mengsel koffie. In de BB kon hij geen water koken dus op Henk's verzoek verschenen er uit allerlei kamers mensen met een ketel kokend water. Op die manier was de koffietank snel gevuld.

We vertrokken naar Pitlochry. Toen we daar bijna waren hoorden we dat er iemand in het hotel was achtergebleven. Sinie had de bus gemist. Andy zou terug om haar te halen, maar daarna kwam het bericht dat ze met openbaar vervoer onderweg was.

Vlak voor die bus aan kon komen reden wij weg. Tine en Frans bleven achter om Sinie op te vangen. Toen wij de grotere weg opdraaiden kwam net de bus langs waar ze in zat. Terug op de parkeerplaats konden Sinie, Frans en Tine instappen om mee te rijden naar Blair Castle.

Voor het kasteel was er een ruim grasveld, waar we om te beginnen koffie dronken. In het kasteel kregen we een korte inleiding en daarna mocht ieder op eigen gelegenheid het kasteel bezoeken. Alle benodigde uitleg stond op de bordjes.

Bij het kasteel hoorde dat mooie arboretum met veel grote oude bomen, waaronder sequoia's en sparren en er was ook een mooi tuinencomplex.

Na de picknick op het grote grasveld maakte Andy zo'n 10 groepsfoto's met de klaarliggende camera's.

De complete groep bij Blair Castle met dank aan driver Andy !

Onderweg terug naar Pitlochry maakten we een ommetje langs Queens view, met een prachtig uitzicht over de rivier de Tummel.

Terug in Pitlochry, bezochten we de dam in de Tummel met de grote vistrap. We zagen de vissen in de bakken met bewegend water en de tunnels waardoor ze van bak naar bak kunnen zwemmen.

Door een kijkruit terzijde van een bak waren veel kleine visjes te zien. Ook een enkele grote waarbij de beschadigingen die ze in de trap hadden opgelopen goed zichtbaar waren.

Het was een aardige wandeling terug naar de stad, o.a. over een hangbrug over de rivier.

Onderweg was het mogelijk het bedrijf dat de heidesieraden maakt te bezoeken.

Vanwege de theatervoorstelling moest er vroeg gegeten worden. Door het gebabbel tijdens het diner en de belabberde akoestiek in de eetzaal was het een geweldige herrie. De bedienenden kwamen daar regelmatig niet bovenuit met de aankondiging wat ze wilden serveren, waardoor het diner vertraging opliep. Een leidinggevende van het hotel maande tot stilte als we op tijd het eten op wilden hebben.

We kwamen toch op tijd in theater aan. De voorstelling Chicago, door een Amerikaans gezelschap was wel aardig. Ondanks het hoge geluidniveau van het zingen hadden velen van ons voor de pauze de neiging tot dommelen. Na de pauze genoten we wat meer van de voorstelling.

Zaterdag

Om 9.00 uur vertrok de bus in zuidelijke richting.

We kwamen dichterbij Perth en zagen weer koolzaadvelden en plastic tunnels met fruit er onder.

Siebe vertelde op het sprekersplekje voorin de bus uitgebreid over zijn tijd in Afrika waar hij actief was bij de veepest vaccinaties. Om uiteindelijk op te merken dat het best lekker zit op dat plekje voor in de bus.

Jan P. vertelt over het seniorenplatform en de activiteiten. Voor de lezingen in voor- en najaar op Merveeld worden gerenommeerde sprekers aangezocht.

Rita vertelde een spookverhaal over kamer 302 van het hotel. Inus en Marjan Nijhof hadden de afgelopen nacht in die kamer geslapen.

We bereikten Edinburgh. Het VHG bezocht vorig jaar deze stad en Royal Dick, de faculteit diergeneeskunde. Zowel de oude faculteit als de nieuwe.

Het was druk in Edinburgh door een marathon. De beoogde parkeer en picknickplaats was niet bereikbaar en alle verkeer bewoog zich traag

We reden over de Royal Mile en rond het kasteel en langs alle leuke restaurantjes op de Grassmarket en langs Greyfriars Bobby, de Skye Terriër, die 14 jaar het graf van zijn baas bewaakte.

Vanaf Carlton Hill bekeken we het uitzicht over Edinburgh, maar nauwkeuriger was de stad op deze dag niet te bekijken. Geen picknick in de stad, maar bij een service station aan de snelweg.

Voor de lunch 10 stokbroden, 24 broodjes en gewoon bruin brood als reserve. Bijna alles ging op. Na het eten gingen we naar de Highland Games in Blackford.

Onderweg vertelde Kees van der Riet nog over zijn eerste keizerssnode, 59 jaar geleden, 4 maanden na zijn

afstuderen. Hij had er in een maandbericht van Aesculaap over gelezen. Frans heeft die maandberichten verzameld en inmiddels aan het VHG gegeven.

Het leek erg lang, 2,5 uur bij de Highland Games, maar er bleek genoeg te zien en het was prachtig weer. Er werd gefietst en ver- en hoog gesprongen. Het dansen en de doedelzakken waren al boeiender. Maar het meeste plezier beleefden we aan het touwtrekken en het paalwerpen. Een boomstam van 7 meter en 50 kg werd recht omhoog getild en na een aanloopje weggeworpen, waarbij het de bedoeling is dat de paal over de kop gaat en in z'n eigen verlengde terecht komt. Dat lukte maar en enkeling. Uiteraard hebben we de Nederlandse deelnemer uitgebreid aangemoedigd. In de bus ging de pet van Frans rond om een extraatje in te zamelen voor Andy. We reden weer langs de Kelpies, een 30 meter hoge sculptuur van de twee paardenhoofden. Ons laatste hotel in Schotland was het Leaparkhotel in Grangemouth. We aten in een grote zaal, met enerzijds een luxe uitstraling en anderzijds ook knipperende kerstlampjes rondom. De eigen wijn stond op een tafel al ingeschonken klaar. Het was geen entourage om met een doos wijn rond te gaan om aan tafel in te schenken. Na het eten was er een nogal platvloerse travestie-act, waar weinigen lang van hebben genoten. We praatten liever met een drankje na in het bij het hotel horende cafe/restaurant.

Zondag

Na het ontbijt vertrokken we naar Falkirk, waar een roterende scheepslift de verbinding vormt tussen het Forth&Clyde Canal met het boven gelegen Union Canal waarbij een hoogte van 35 meter overbrugd wordt. Na even rondkijken en het bewonderen van een groep Oldtimers konden we een vaartocht maken. De meesten gingen mee in de boot en met de lift naar boven. Daar ging de vaartocht door een tunnel naar het verbindende water en toen terug en met de lift weer naar beneden.

Het unieke Falkirk Wheel

Aan beide kanten van de lift ligt een boot in een bak water en terwijl het wiel draait gaat aan de ene kant een boot naar boven en aan de andere kant eentje naar beneden. Zij die niet mee waren hebben waarschijnlijk een veel spectaculairder schouwspel gezien dan zij die in de boot zaten. Bij de bruggen over de Firth of Forth hielden we een koffiestop. Daarna regende bedankjes in het laatste deel van de bustocht naar de luchthaven. Frans bedankte Andy. The most famous driver of Schotland, aldus Frans. Ook Tine bedankte Andy voor het veilige rijden en overhandigde de enveloppe. De bus bedankte Andy met een verschijnsel dat hem inmiddels bekend moest voorkomen: we zongen "Ja dat voelen wij" voor hem.

Tine bedankte alle reizigers voor de ruime aanvullingen van het snoeptrommeltje. Ze merkte op dat, hoewel deze groep veel nieuwelingen telde, alles als vanouds was verlopen. Frans stuurt binnenkort een evaluatieformulier, met ook de vraag naar de wensen voor een volgende reis. Daarna komt de reiscommissie bij elkaar. Helaas zal Emmy geen deel meer uit kunnen maken van de commissie. In Titia, die met de eerste reis naar Schotland mee was, heeft men een opvolgster voor Emmy gevonden. De commissie wordt met Hans uit onze groep uitgebreid tot 4 personen. De commissie bespreekt de evaluatie en maakt plannen voor een volgende de reis. En daarna beslist, volgens Frans alleen Tine. "Waar we heen gaan Tine zal wel zien"

Tine bedankt Henk, Jan P. bedankt de reiscommissie, Henk bedankt Rita en Tine bedankt Hennie bij voorbaat voor het verslag. En Hylke bedankt iedereen voor de fijne reis.

Met wat problemen bij het inchecken van de bagage en het ompakken van al Henk z'n spullen tot de toegestane hoeveelheid bagage waren we uiteindelijk allemaal door de security en tijdig bij de gate. Bij de bagageband van Schiphol namen we na deze prachtige reis uitgebreid afscheid van elkaar.

Hennie Hadderingh

Addendum (met dank aan Hein Schrama)

De Generaal

Paradeofficieren die commanderen
soldaten die sjouwen en transpireren
en in de rondte de dames en de heren
die zich bij dit schouwspel amuseren
en dan hoog te paard in 't sa'el de generaal.
Na afloop van de inspectie
belegt zijne excellentie een conferentie
hij zegt: "die compie is goed
die niet zoals het wezen moet"
en aan het eind van dit bekritisieren
zegt de generaal onder heftig salueren
"Ik dank de heren"
en dat is het teken dat ze kunnen gaan retireren.
"Ik dank de heren" ligt de generaal in de mond bestorven
al was er een hele veldslag bedorven
al was er geraasd en gevloekt en gejankt
het slot was steeds: "de heren worden bedankt".
De generaal was al tamelijk oud
maar had nog een heel lief jong vrouwtje getrouwd
en daarom organiseerde hij zo tussen beien
omdat vrouwlief dat graag wilde bals en partijen
en werd er weer zo'n feest georganiseerd
dan werd het hele officierencorps geïnviteerd
geen der krijgeren
kreeg het dan ook in zijn hersens om zo'n invitatie te weigeren
en allemaal

dansten ze met het vrouwtje van de generaal.

De generaal zelf danste niet meer
het was een gemoedelijke oude heer
hij hield niet zoveel meer van een toertje
maar speelde liever in de hoek pandoertje.
Aan het slot van de avond sprak de generaal:
“er was weer stemming in de zaal
de voetjes gingen fameus van de vloer
en ik heb een tientje gewonnen met pandoer
ik ben trots op mijn officieren
die dansers zijn in hart en nieren
die de dames lieten dansen naar harteluste
de heren worden bedankt en welterusten”.
En weer was het parade en in voortreffelijke orde
stonden de troepen tot ze geïnspecteerd zouden worden
en allemaal wachten ze op de generaal
eindelijk komt de generaal over het veld
in volle vaart aangesneld
roept met een breed gebaar
zijn officieren bij elkaar
en zegt: “mijne heren
wil mijn ietwet late komst excuseren
want in vreugdevolle agitatie
vergat ik even het belang der natie”,
dan wordt de generaal een tikje bewogen
en met een traan in de hoek van zijn ogen
en een stem vol vreugdige klank
zegt hij: “heden morgen om kwart over negen
heeft mijn vrouw een flinke jongen gekregen
daar hadden wij reeds zo lang naar verlangd
de heren worden bedankt”.